

Informace o podnikatelích

Jarmila Pokorná

Význam informací

- Jistota v právním styku
- Průhlednost a přehlednost podnikatelského prostředí
- Podpora autonomie rozhodování
 - zmírnění informačních deficitů
 - možnost lépe uplatňovat práva a vymáhat povinnosti

Zdroje informací o podnikatelích

-Veřejné rejstříky a seznamy

- vedou správní úřady a soudy
- se zápisem jsou spojeny právní účinky
- příklady rejstříků: obchodní rejstřík, insolvenční rejstřík, živnostenský rejstřík

-Seznamy a registry v různých evidencích vedených o ekonomických subjektech

- např. registry ČNB, systém ARES ministerstva financí

Základní prameny práva

Veřejné rejstříky právnických osob: z. č. 304/2013 Sb. o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

Insolvenční rejstřík: z. č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) – část III, hlava I

Živnostenský rejstřík: z. č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (živnostenský zákon): část IV

Nař. vlády č. 351/2013 Sb. – zveřejňování údajů zapsaných do veřejných rejstříků

Veřejné rejstříky právnických osob

Základní údaje

- Pramen práva: z. č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob
- Druhy rejstříků: spolkový, nadační, rejstřík ústavů, rejstřík společenství vlastníků jednotek, obchodní rejstřík, rejstřík obecně prospěšných společností
- Evidence svěrenských fondů – od 1. 1. 2018
- Evidence údajů o skutečných majitelích právnických osob – od 1. 1. 2018
- Zákon obsahuje hmotněprávní úpravu (kdo, co, účinky zápisu) i procesní úpravu (řízení o zápisu do veřejného rejstříku)

Základní zásady právní úpravy

- Veřejné rejstříky vedou soudy
- Zákon připouští, aby zápisy prováděli i notáři (§ 108 n.)
- Zápisy o jednotlivých osobách jsou vedeny na vložkách – pro každou osobu vedena samostatná vložka, součástí rejstříku je sbírka listin
- Rejstříky jsou vedeny elektronicky: informace jsou dostupné na www.justice.cz
- Rejstříky jsou ovládány principem publicity:
 - princip formální publicity
 - princip materiální publicity pozitivní
negativní

Princip publicity

formální: veřejná přístupnost, není nutno osvědčovat právní zájem

Materiální pozitivní

Údaje a obsah listin, jejichž zveřejnění zákon ukládá, může zapsaná osoba namítat vůči třetím osobám až od okamžiku jejich zveřejnění, ledaže by prokázala, že třetí osobě byly známy dříve. Těchto údajů a obsahu listin se však zapsaná osoba nemůže dovolávat u jednání uskutečněných do šestnáctého dne po zveřejnění, jestliže třetí osoba prokáže, že o nich nemohla vědět.

Materiální negativní

Proti osobě, která právně jedná důvěřujíc údají zapsanému do veřejného rejstříku, nemá ten, jehož se zápis týká, právo namítnout, že zápis neodpovídá skutečnosti.

Zveřejnění

§ 16 vl. nař. 351/2013 Sb.

Název subjektu:	TON a.s.	IČO:	49970585
Spisová značka:	B 1239 vedená u Krajského soudu v Brně	Den zápisu:	1. ledna 1994
Sídlo:	Michaela Thoneta 148, 768 61 Bystřice pod Hostýnem		

Zapisované skutečnosti

- Obecná úprava údajů**, které se zapisují u všech zapsaných osob:
§ 25
- Úprava údajů zapisovaných do obchodního rejstříku:**
 - Doplňující údaje zapisované u osob zapsaných v obchodním rejstříku: § 48
 - Údaje o zahraničních osobách zapisovaných do obchodního rejstříku:
§ 49 – 50
 - Údaje o odštěpných závodech: § 51
- Zápisy související se zrušením a zánikem právnických osob**
 - Zápisy přeměn: § 55 – 64
 - Zápisy zrušení a likvidace: § 65

Zapisované osoby

- Obchodní společnosti a družstva: obligatorní zápis
- Fyzické osoby: obligatorní zápis při dosažení zákonem stanovených limitů nebo osoby uvedené v § 43 podnikající na území ČR, jinak fakultativní zápis
- Další osoby, o nichž to stanoví zvláštní zákon: např. Hospodářská komora ČR a Agrární komora ČR podle z. č. 301/1992 Sb.
- Osoby, jejichž zápis byl „vyvolán“ zápisem právnické osoby (společníci, členové statutárních orgánů)

Účinky zápisu

- Deklaratorní:** jen konstatuje, že nastala určitá skutečnost
- Konstitutivní:** zápis zakládá existenci (nebo neexistenci) zapsané skutečnosti

Sbírka listin

- Databáze dokumentů, které se vztahují k zapisovaným subjektům a poskytují bližší informace o jejich vnitřních poměrech
- Výčet listin je uveden v § 66

Řízení ve věcech zápisů do veřejných rejstříků

- Příslušné jsou krajské soudy podle sídla obchodní korporace
- Návrh na zápis podávají osoby uvedené v zákoně
- Návrh se podává na předepsaném formuláři
- Řízení se zahajuje na návrh, popř. bez návrhu - § 78
- Účastníkem řízení je osoba, která návrh podala, a zapsaná osoba
- Řízení probíhá bez jednání
- Soud rozhoduje usnesením, ale je možno rozhodnout i bez vydání usnesení (§ 92)
- Zápis provede soud ke dni uvedeném v návrhu, nejdříve však ke dni provedení zápisu
- Soud rozhodne do nejpozději do 5 pracovních dnů - § 96
- Soud vyrozumí účastníky o zápisu zasláním výpisu z veřejného rejstříku – odeslání do 3 dnů od zápisu

Další zdroje informací o podnikatelích

Zdroje informací, které jsou povinni zřizovat sami podnikatelé

§ 435 OZ

- Každý podnikatel musí uvádět na obchodních listinách a v rámci informací zpřístupňovaných veřejnosti prostřednictvím dálkového přenosu dat své jméno a sídlo.
 - Podnikatel zapsaný v obchodním rejstříku uvádí též údaj o tomto zápisu včetně oddílu a vložky
 - Podnikatel zapsaný v jiném veřejném rejstříku uvede údaj o svém zápisu do tohoto rejstříku
 - Podnikatel nezapsaný ve veřejném rejstříku uvede údaj o svém zápisu do jiné evidence
-
- § 7 ZOK: údaje o základním kapitálu

Internetové stránky

-§ 7 ZOK: akciová společnost je povinna bez zbytečného odkladu po svém vzniku zřídit internetové stránky, na nichž uveřejňuje skutečnosti podle zákona, a to tak, aby informace byly dostupné jednoduchým způsobem po zadání elektronické adresy

-Internetové stránky může zřídit i společnost s ručením omezeným – vztahují se potom na ni povinnosti stanovené akciovým společností

-Povinnost zřídit stránky je uložena i ve vztahu k závodů zahraniční kapitálové společnosti nebo zahraničního družstva nebo k jeho pobočce